

BIJLAGE 3 BELEIDSKADER

1. 1. Rijksbeleid

Structuurvisie infrastructuur en Ruimte (2012)

Met de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte zet het Rijk in op het beschermen van 13 nationale belangen. In het *Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)* worden regels opgenomen om het beleid uit de Structuurvisie te verwezenlijken.

Voor Aa en Hunze is alleen de bescherming van Natura 2000-gebieden relevant. Bescherming van natuurgebieden waarover internationale afspraken zijn gemaakt, ziet het rijk als haar taak. Bescherming van de Natura 2000-gebieden in en rond Aa en Hunze is geregeld via de Natuurbeschermingswet. Voor plannen en projecten die significant negatieve gevolgen voor deze gebieden kunnen hebben, moet een passende beoordeling worden uitgevoerd.

In het *Barro* is geregeld dat Provincies de begrenzing en bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) nader moeten uitwerken (zie onderstaand).

Rijksbescherming van Nationale Landschappen en Nationale Parken is sinds het vaststellen van het SVIR niet meer aan de orde.

Nota Belvédère

De Nota Belvédère (1999) is een beleidsnota over de relatie tussen cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting. De nota vormt een belangrijke bouwsteen voor de Nota Ruimte. De centrale doelstelling van het beleid luidt: 'de cultuurhistorische identiteit wordt sterker richtinggevend voor de inrichting van de ruimte, en het rijksbeleid zal daarvoor goede voorwaarde scheppen'. Het Drentse Aa-gebied en de Hondsrug zijn gezamenlijk aangewezen als Belvédère-gebied.

1. 2. Provinciaal beleid

Omgevingsvisie en Omgevingsverordening

Het provinciaal beleid (Omgevingsvisie Provincie Drenthe, geactualiseerd in 2014) vormt een belangrijk kader voor de ontwikkelingsmogelijkheden in het buitengebied.

Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is hét strategische kader voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe. De visie formuleert de belangen, ambities, rollen, verantwoordelijkheden en sturing van de provincie in het ruimtelijke domein.

Functieindeling

	Natuur
	Multifunctioneel
	Landbouw
	Overige functies

Figuur 1. Visiekaart 2020 (Bron: Omgevingsvisie Drenthe)

Uitwerkingsgebied Hondsrug

Het plangebied maakt deel uit van het uitwerkingsgebied Hondsrug. Voor dit gebied is een meervoudige ontwikkelopgave van toepassing. Er zijn kansen om recreatieve voorzieningen en bijzondere woonvormen te ontwikkelen. Bij voorkeur haken de recreatieve ontwikkelingen aan bij de aardkundige en cultuurhistorische waarden van het gebied. Ankerpunten zoals geologische objecten en monumenten moeten worden opgenomen in thematische routes die de historische rijkdom van het gebied laten zien.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moeten de landschappelijke kernkwaliteiten van de Hondsrug zoveel mogelijk worden versterkt. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- Het versterken van de landschappelijke samenhang in de lengterichting;
- Het versterken van het contrast in de oost-westrichting;
- Het behouden van de karakteristiek van het esdorpenlandschap;
- Het benadrukken van het lineaire patroon van prehistorische relictten.

Verblijfsrecreatie

Drenthe wil een topspeler zijn op de (binnenlandse) toeristische markt. Hiervoor is het van belang dat Drenthe in haar diversiteit een totaalproduct aanbiedt dat onderscheidend en van hoogwaardig niveau is. De focus ligt op de diversiteit en de kwaliteit van het toeristische product. Niet méér van hetzelfde, maar juist het creëren van toegevoegde waarde ten opzichte van het bestaande toeristische product.

Het gebied dat is aangegeven als versterkingsgebied voor recreatie is weergegeven op de kaart Recreatie en Toerisme. Hier wordt ingezet op het versterken en eventueel uitbreiden van bestaande

recreatiebedrijven. Het accent ligt op het versterken en ontwikkelen van de kleinschalige verblijfsrecreatie, bijvoorbeeld gekoppeld aan doorgaande nationale lange-afstandsroutes voor wandelen en fietsen. Gemeenten worden hiervoor ruimere mogelijkheden geboden, bijvoorbeeld als het gaat om vrijkomende agrarische bebouwing.

Recreatieve infrastructuur

Drenthe heeft een zeer fijnmazig net van wandel-, fiets- en ruiterspaden, waaronder een aantal doorgaande landelijke routes. Voor de recreatietoervaart zijn er doorgaande vaarverbindingen. De provincie investeert in het in stand houden en verbeteren van de provinciale infrastructuur voor recreatie en toerisme. Aan uitbreiding van de infrastructuur wil de provincie meewerken als er sprake is van een knelpunt dan wel een ontbrekende schakel, of als onderdeel van een gebiedsontwikkeling.

Robuust en klimaatbestendig watersysteem

De beekdalen vormen, met de kanalen en de grondwaterlichamen, de kern van het Drentse watersysteem. De beekdalen verzorgen de waterafvoer van het Drents Plateau en bepalen de grondwatervoorraad onder dit plateau. Ook zijn de beekdalen van grote waarde voor de natuur en bepalen ze in belangrijke mate de landschappelijke kwaliteit van Drenthe. Het oosten van het plangebied maakt deel uit van een grondwaterbeschermingsgebied.

Robuuste natuur

In Nederland worden gebieden met een bijzondere natuurkwaliteit onderling verbonden tot een Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een samenhangend netwerk van gebieden dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. De provincies zijn verantwoordelijk voor het realiseren van de EHS, door gebieden aan te wijzen en door zorg te dragen voor de kwaliteit van die gebieden.

Aardkundige waarden

De inzet voor gebieden met een hoog beschermingsniveau is: behoud van de aardkundige waarden. Het huidige gebruik sluit veelal goed aan bij de kenmerken van de aardkundige eenheid. De meest gave en zeldzame gebieden (de zogenaamde stergebieden) willen we 'veilig stellen'. Verandering van inrichting of beheer zijn ongewenst, tenzij ze nodig zijn om de aardkundige waarde te behouden of te versterken of om aardkundige processen te herstellen (zoals afplaggen in stuifzandgebieden). Binnen deze gebieden liggen potentiële aardkundige monumenten. De overige gebieden met een hoog beschermingsniveau willen we beschermen. Ontwikkelingen kunnen alleen worden toegestaan als de kenmerken en gaafheid worden behouden.

Landschappelijke kernkwaliteiten

De kwaliteit en de diversiteit van het Drentse landschap dragen sterk bij aan het aantrekkelijke milieu om te wonen, te werken en te recreëren. De identiteit van het Drentse landschap wordt bepaald door de ontstaansgeschiedenis en de diversiteit aan landschapstypen. De ambitie is het behouden en versterken van de verscheidenheid, de kwaliteit, de identiteit en de beleefbaarheid van het landschap. Van provinciaal belang is het behouden van landschapskenmerken en de onderlinge samenhang en het versterken van de verschillende landschapstypen. De kernkwaliteiten die van provinciaal belang zijn, zijn aangegeven op de kaart "Kernkwaliteiten". Onderstaande figuur illustreert dat in Aa en Hunze veel verschillende kernkwaliteiten aanwezig zijn.

Cultuurhistorie en archeologie

Het archeologisch erfgoed is de enige bron van informatie over de bewoningsgeschiedenis van de provincie van de steentijd tot de middeleeuwen.

Het merendeel van het archeologisch erfgoed is onzichtbaar en is daardoor zeer kwetsbaar voor ruimtelijke ontwikkelingen die met bodemingrepen gepaard gaan. Archeologische waarden zijn onvervangbaar en niet te compenseren. De kaart Archeologie geeft een totaaloverzicht van de archeologische waarden en verwachtingen die van provinciaal belang worden geacht. De archeologische waarden van provinciaal belang die samenhangen met de cultuurhistorische waarden of die ruimtelijk zichtbaar zijn, zijn terug te vinden op de kaart Cultuurhistorie.

Klimaat- en energiedoelstellingen

De provincie zet in op een overgang naar een duurzame-energiehuishouding. Dit is mede ingegeven door veranderingen in het klimaat en het schaarser worden van fossiele brandstoffen. Gestreefd wordt naar een energiehuishouding die betrouwbaar is, een minimum aan broeikasgassen uitstoot en betaalbaar is. Tot 2020 wordt gestreefd naar een reductie van 30% van de CO₂-uitstoot ten opzichte van 1990. In 2020 moet het aandeel hernieuwbare energiebronnen zijn gestegen tot 20%. Ook wordt gestreefd naar een verhoging van de energie-efficiëntie met 2% per jaar (nu 1%). De productie van energie uit bodem en biomassa wordt gestimuleerd en ingezet wordt op het realiseren van 60 MW (megawatt) aan windenergie in 2020.

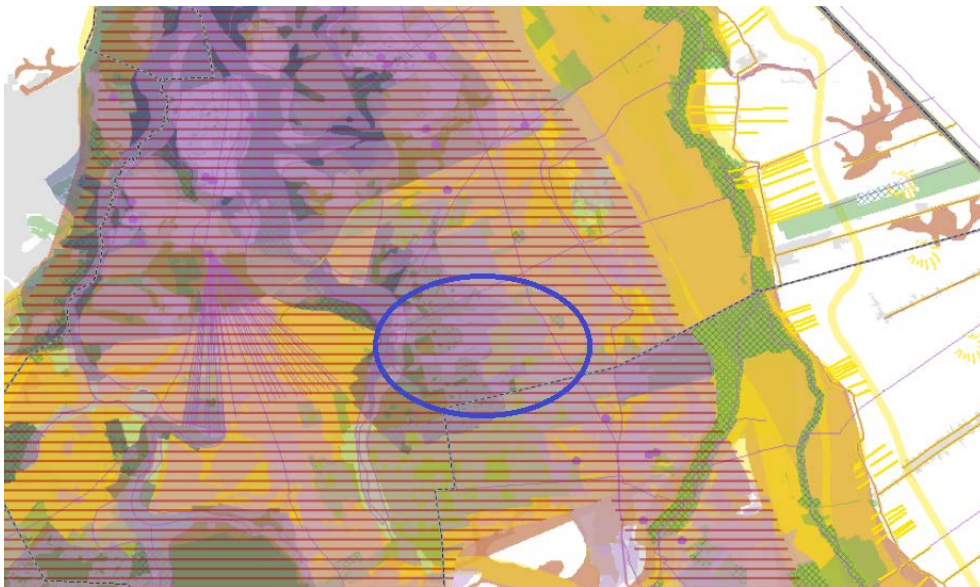
Provinciale Omgevingsverordening Drenthe

In de omgevingsverordening worden de uitgangspunten van het provinciaal beleid juridisch verankerd. Voor het plangebied Gasselternveld zijn onder andere de volgende regels van belang.

Artikel 3.7 Kernkwaliteiten

Als bij een ruimtelijk plan kernkwaliteiten betrokken zijn:

- a. wordt in het ruimtelijk plan uiteengezet dat met het desbetreffende plan wordt bijgedragen aan behoud en ontwikkeling van de bij het plan betrokken kernkwaliteiten conform de provinciale ontwikkelingsvisie zoals uiteengezet in de Omgevingsvisie en de uitwerkingen ervan;
- b. maakt het desbetreffende ruimtelijk plan geen nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten mogelijk die deze kernkwaliteiten significant aantasten.

Figuur 2. Het plangebied kent meerdere kernkwaliteiten (bron: provinciale Omgevingsverordening)

Artikel 3.35 Ecologische Hoofdstructuur

Een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op gebied dat deel uitmaakt van de ecologische hoofdstructuur en een wijziging inhoudt ten opzichte van het daaraan voorafgaande ruimtelijk plan

maakt geen nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten mogelijk die de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur significant aantasten.

Bij aantasting van deze waarden is compensatie van natuurwaarden aan de orde.

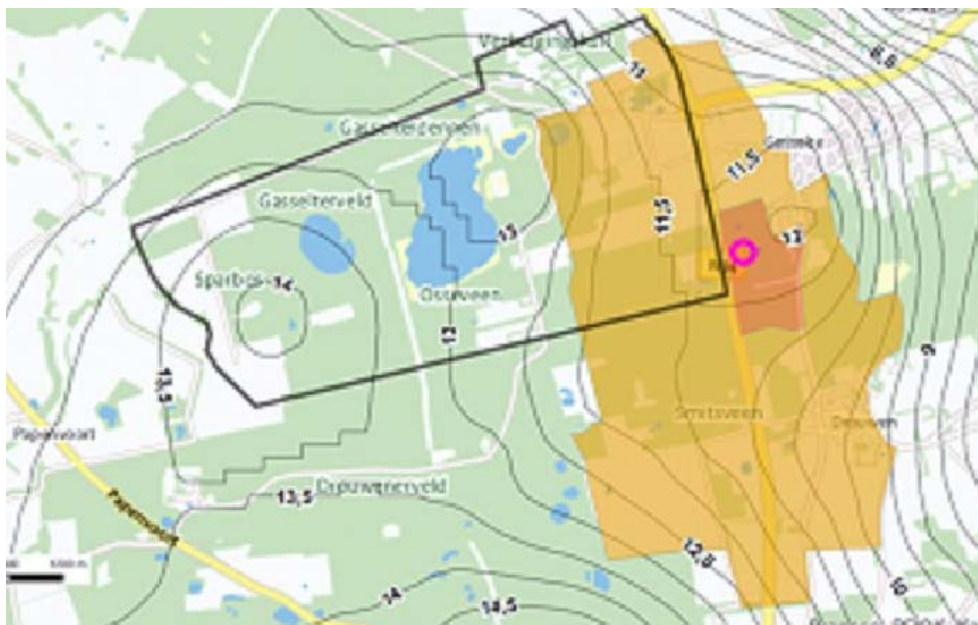

Figuur 3. Ligging ten opzichte van de EHS

Titel 7.3 Grondwaterbeschermingsgebieden

Voor grondwaterbeschermingsgebieden geldt onder andere het volgende:

- Het is in een grondwaterbeschermingsgebied verboden om (zonder toestemming van Gedeputeerde Staten) boorputten op te richten, in exploitatie te nemen of te hebben. Voor het aanleggen van funderingen en het uitvoeren van bodemsaneringen gelden uitzonderingsregels;
- Het is in een grondwaterbeschermingsgebied verboden om afstromend water van gebouwen en verhardingen op of in de bodem, tenzij het water voldoende kan worden gezuiverd.

Figuur 4. Ligging van het plangebied ten opzichte van het grondwaterbeschermingsgebied

Titel 7.4 Stiltegebieden

In stiltegebieden is het niet toegestaan om grootschalige evenementen te houden waarbij gebruik wordt gemaakt van een omroepinstallatie of van muziekinstrumenten. Daarnaast zijn er geen motorfietsen en brommers toegestaan buiten de openbare weg.

Figuur 5. Stiltegebied Drentsche Aa-gebied

1. 3. Regionaal beleid en beleid van het waterschap

BIO-plan Drentsche Aa 2.0 (2012-2020)

Op 4 februari 2013 heeft het Overlegorgaan Drentsche Aa het BIO-plan Drentsche Aa 2.0 vastgesteld. Het Overlegorgaan bestaat daarbij uit verschillende overheden, terreinbeheerders en belangenorganisaties. Het BIO-plan staat voor Beheer- Inrichtings- en Ontwikkelingsplan en is gericht op het in stand houden en verbeteren van de gebiedskwaliteiten van het Drentsche Aa-gebied. Er is voor gekozen om de doelstellingen uit het eerste BIO-plan niet alleen meer te laten gelden voor het Nationaal Park Drentsche Aa, maar voor het Nationaal Landschap Drentsche Aa.

Water heeft een belangrijke invloed op de vorming van het gebied en krijgt een belangrijke rol bij de inrichting van het gebied. Er vindt hermeandering van beken plaats en waar mogelijk wordt de infiltratie van regenwater/oppervlaktewater in het grondwater vergroot. De landbouwsector en de natuurlijke rijkdom van het gebied kan worden gecombineerd door gebruik te maken van de mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer. Het recreatieve aanbod wordt verbeterd. Dagrecreanten worden aan de randen van het gebied opgevangen bij 'toegangspoorten' waar men kan parkeren, informatie kan inwinnen, koffie kan drinken en een fiets kan huren.

1. 4. Gemeentelijk beleid

Toekomstvisie 2020

De Toekomstvisie 2020 zet de koers uit voor de toekomst van de gemeente Aa en Hunze. Met deze visie stelt de gemeente de bestaande kwaliteiten en waarden veilig voor de toekomst. De visie legt een aantal belangrijke keuzes vast en geeft richting aan het gemeentelijk beleid voor de komende jaren ¹⁾. De Toekomstvisie 2020 is vastgesteld op 16 december 2009. De onderhavige structuurvisie is opgesteld binnen de kaders van de Toekomstvisie.

---

¹⁾ Voor de toekomst maakt de gemeente Aa en Hunze vier hoofdkeuzes:
1. investeren in de kwaliteit van wonen en voorzieningen;
2. investeren in een levendige en zorgzame samenleving;

Voor de toekomst maakt de gemeente Aa en Hunze vier hoofdkeuzen:

- investeren in de kwaliteit van wonen en voorzieningen;
- investeren in een levendige en zorgzame samenleving;
- investeren in de recreatieve toeristische ontwikkeling;
- investeren in een duurzame ontwikkeling in een robuust landschap.

Structuurvisie Buitengebied Aa en Hunze (concept)

Op dit moment werkt de gemeente aan het opstellen van een nieuwe structuurvisie en een bestemmingsplan voor het buitengebied. Onderstaand worden de relevante punten uit de conceptstructuurvisie benoemd. De visie is nog niet vastgesteld door de gemeenteraad.

Gebieds- en routegebonden recreatieontwikkeling

In de structuurvisie zijn een aantal aanknopingspunten benoemd voor gebiedsgerichte en routegebonden recreatieontwikkelingen. Deze ontwikkelingen worden onderstaand beschreven (zie ook de onderstaande figuur).

Figuur 6. Kansen recreatieve ontwikkeling

Relevant voor het Gasselterveld is de ontwikkeling van GEO-park Hondsrug. Gedacht wordt aan de realisatie van een aantal expeditiepoorten, van waaruit de Hondrug kan worden verkend. Een expeditiepoort is bijvoorbeeld een museum of een bezoekerscentrum. Daarnaast bestaat de expeditie uit Hotspots in het Hondsruggebied. Hotspots zijn plaatsen waar een deel van het verhaal zichtbaar is. Het kunnen plekken in het landschap zijn maar ook bijvoorbeeld kleine musea of informatiecentra. Bij deze infrastructuur kunnen lokale horeca- en recreatieondernemers zich aansluiten.

Kwaliteitsslag verblijfsrecreatie

In Drenthe en ook in Aa en Hunze is er sprake van dat het aanbod de vraag overschrijdt. Er is teveel van hetzelfde waardoor de ondernemers onvoldoende investeringskracht kunnen ontwikkelen om te investeren in kwaliteit, duurzaamheid en innovatie. De gemeente Aa en Hunze wil daarom stimuleren dat er meer diversiteit in de verblijfsrecreatie-sector komt. Niet méér van hetzelfde maar

-
3. investeren in de recreatieve toeristische ontwikkeling;
  4. investeren in een duurzame ontwikkeling in een robuust landschap.

juist ook het ruimtelijk beleid gebruiken om de sector te stimuleren om te innoveren. De gemeente staat positief tegen kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie zoals kamperen bij de boer of bed & breakfast / erfgoedlogies.

Ontwikkelingsvisie Gasselterveld

In de ontwikkelingsvisie is uitgegaan van een toekomstige ontwikkeling (gericht op recreatie, bosbouw en natuur) waarbij een zonering is aangehouden, waardoor binnen de landschappelijke hoofdstructuur drukke en rustige gebieden ontstaan. Daarbij wordt de volgende zonering aangehouden:

- Ten oosten van de grote plas is het recreatief gebruik intensiever. Het gebied is via de N34 bereikbaar en hier is sprake van een recreatiepoort naar de rest van het gebied. Dit deel is een recreatielandschap waar van alles te beleven is. De natuur is in dit gebied een belangrijk decor voor de recreant met attracties en belevingspunten.
- Ten westen van de plas is het recreatief gebruik extensief; het is een stil wandellandschap en er is volop ruimte voor de natuur. Dit is het gebied van de ontdekkingspunten. Binnen deze zonering zijn er nog accenten te leggen. De meeste gebouwde voorzieningen (zoals verblijfsrecreatie en restaurant) liggen in de omgeving van de Bosweg.

Toeristisch recreatief ontwikkelingsplan (TROP, september 2009)

Het doel van de TROP is het opstellen van een integraal toeristisch recreatief beleidsplan dat gedragen wordt door ondernemers en andere betrokkenen, waarin voorstellen worden gedaan om recreatie en toerisme in de gemeente verder te ontwikkelen en versterken. De visie bevat speerpunten van beleid en een programma van actiepunten.

De conclusie op basis van de analyse van het toeristisch product en de markt is

- dat Aa en Hunze een goede toeristische recreatieve basis heeft, maar dat er behoefte is aan vernieuwing en samenhang om de positie vast te houden. Dit vraagt
- om durf van ondernemers en gemeente.

De belangrijkste ambities zijn:

1. verkopen wat we hebben;
2. stimuleren van productverbetering en –vernieuwing (waaronder mogelijkheden bieden voor recreatieve, culturele invullingen in VAB);
3. waar mogelijk bieden van planologische ruimte.

Inzet is om ondernemers ruimte te bieden om te ondernemen. Verbrede, innovatieve recreatie-initiatieven en ontwikkelingen die inspelen op de witte vlekken in het toeristisch aanbod kunnen rekenen op een ‘ja-mits’ houding. Ingezet wordt op ontwikkelingsgerichte planologie; zoals uitbreidings- en omzettingmogelijkheden en meervoudige functies in het bestemmingsplan;

4. ondersteunen van de sector en samenwerking.

De gemeente streeft ernaar de toeristische infrastructuur te verbeteren en start met een fiets, wandel-, ruiterspadenplan. Voor het seizoen in 2010 is het fietsknooppuntensysteem ook in de gemeente Aa en Hunze een feit. Het bieden van planologische ruimte zal naast dit toeristisch beleidsplan ook worden verankerd in de planologische beleidsvisie en bestemmingsplannen.

Beleidsregel maximale oppervlakte recreatiewoningen (2007)

Eind 2005 heeft de provincie Drenthe de ruimte waarbinnen een gemeente zelf vrijstelling van het bestemmingsplan mag verlenen voor een aantal categorieën van gebouwen vergroot. Zo is onder meer de mogelijkheid geboden om uitbreiding van recreatiewoningen (of vervangende nieuwbouw) te vergunnen tot een maximale oppervlakte van 100 m².

Waterplan Aa en Hunze (2007)

Het gemeentelijk waterbeleid is onder andere gericht op het voorkomen van wateroverlast als gevolg van klimaatveranderingen en beleid om de waterkwaliteit en ecologie van het watersysteem te verbeteren. Daarnaast wordt het waterbeleid steeds meer geïntegreerd met de beleidsvelden ruimtelijke ordening en milieu.

Het waterplan beperkt richt zich tot het (grond)water in en direct om de dorpskernen. Voor het water in het landelijk gebied worden twee aparte plannen opgesteld door het waterschap Hunze en Aa's in samenwerking met de aanliggende gemeenten. De visie richt zich op de stedelijke kernen van de gemeente en legt waar nodig relaties met het buitengebied. Als knelpunt voor het buitengebied wordt genoemd dat op enkele plekken in het landelijk gebied incidenteel wateroverlast voorkomt.

Gebiedsspecifieke knelpunten Drentse Aa

Landbouw en natuur hebben tegenstrijdige belangen als het gaat om waterkwaliteit en waterpeil. Zo zouden bij het Amerdiep keuzes tussen natuur en landbouw in het stroomdal moeten worden gemaakt. Bij het Deurzerdiep heeft de landbouw last van hoge grondwaterstanden. Eswateroverlast komt (beperkt) voor in Eext. Dit eswater stroomt van de hoger gelegen esgronden naar de lagere gebieden waar het water zich verzamelt. De waterkwaliteit in het oppervlaktewater voldoet niet overal aan de landelijke waterkwaliteitsnormen. In het Anlooër Diepje zit bijvoorbeeld te veel stikstof in het water.

Gebiedsspecifieke knelpunten Hunzegebied

Veen oxideert in het Hunzegebied waardoor de bodem daalt. Als er niets wordt ondernomen om dit tegen te gaan, zal dit binnen enkele decennia tot wateroverlast leiden. De Hunze heeft een te hoge voedselrijkdom. Een van de bronnen is de Rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) van Gieten.

Milieubeleidsplan (2010) en Duurzaamheidsvisie (2011)

Het Milieubeleidsplan 2010-2013 van de gemeente Aa en Hunze heeft als ondertitel "naar een duurzamer Aa en Hunze"²⁾. Dit geeft het belang van het thema duurzaamheid voor de gemeente aan. Duurzaamheid kan zich uiten in het toepassen van andere dan fossiele brandstoffen of door het scheiden van afval waardoor er meer gerecycled kan worden of door hergebruik van grond in de gemeente.

De gemeente Aa en Hunze heeft in 2011 een Duurzaamheidsvisie vastgesteld. In deze visie is het doel opgenomen om de uitstoot van CO2 met 50% te reduceren in 2025. Het plan bestaat uit 5 hoofdelementen van milieubeleid:

1. Klimaat- en energiebeleid;
2. Bodembeleid;
3. Geluidbeleid;
4. Luchtkwaliteit;
5. Afvalbeleid.

---

²⁾ Milieubeleidsplan Aa en Hunze 2010-2013 Naar een duurzamer Aa en Hunze.

2. WET- EN REGELGEVING DIVERSIE MILIEUASPECTEN

2. 1. Bodem en water

2.1.1. Waterwetgeving en -beleid

In de Waterwet is vastgelegd wat de verantwoordelijkheid is van de verschillende overheden die betrokken zijn bij het waterbeheer in Nederland. De waterwet is gericht op (art. 2.1. lid1):

1. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
2. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
3. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

De overheden zijn verplicht om het beleid vast te leggen in plannen (art. 4) zoals het Nationale Waterplan voor het nationale waterbeleid, de regionale waterplannen voor het provinciale waterbeleid en de gemeentelijke waterplannen. Daarnaast dienen de waterbeheerders (waterschappen, Rijkswaterstaat) beheerplannen op te stellen. Daarbij moeten bovenliggende plannen en internationale of Europese verplichtingen zoals de Europese Kaderrichtlijn water verwerkt worden. Het waterbeleid is onlosmakelijk verbonden met het ruimtelijk beleid. In de plannen is hier dan ook aandacht aan besteed.

Voor het onderdeel water in de MER Gasselterveld zijn de relevante plannen en beheerplannen opgenomen in tabel 1. Deze plannen zijn gescreend op relevantie voor het MER Gasselterveld. Relevant beleid is hieronder uitgewerkt.

Overheid/waterbeheerder	plan	bijzonderheden
provincie Drenthe	Omgevingsvisie 2010	De Omgevingsvisie is het strategische kader voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe voor de periode tot 2020. De visie formuleert de belangen, ambities, rollen, verantwoordelijkheden en sturing van de provincie in het ruimtelijke domein.
	Regionaal Waterplan	Het regionaal waterplan bevat de hoofdlijnen van het Drentse waterbeleid en de ruimtelijke vertaling daarvan. Dit plan maakt deel uit van de Omgevingsvisie 2010.
	Provinciale Omgevingsverordening (POV) 2011	De POV is opgesteld om het omgevingsbeleid uit het provinciaal omgevingsplan goed te kunnen uitvoeren en handhaven. De POV bevat de water- en milieuverordening. Het bevat regels/afspraken voor: <ul style="list-style-type: none"> - saneren van de bodem; - onttrekken van grondwater; - ontgroningen; - grondwaterbescherming; - stiltegebieden; - handhaving.
	Gebiedsdossier grondwaterbeschermingsgebieden in Drenthe - Gasselte, 2011	Om te voldoen aan de KRW en het provinciale grondwaterbeschermingsbeleid stelt de provincie gebiedsdossiers van (kwetsbare) drinkwaterwinningen op. Het bevat een risico inventarisatie, feiten over de winning en de

Overheid/waterbeheerder	plan	bijzonderheden
gemeente Aa en Hunze	Waterplan Aa en Hunze 2007	aanwezige verontreinigingen en maatregelen en afspraken daarover om de risico's voor de winning weg te nemen of te verminderen. Het waterplan is een koepelplan voor afvalwater, oppervlaktewater en grondwater. In het waterplan is een visie op het waterbeheer tot 2015 opgenomen en een overzicht van concrete verbetermaatregelen voor de periode tot en met 2012.
	Rioleringsplan 2010 t/m 2014 (GRP)	Strategisch plan voor de gemeentelijke watertaken op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater. Beleid en maatregelen vanuit het gemeentelijke waterplan zijn, voor zover relevant, opgenomen in dit GRP.
waterschap Hunze en Aa's	Waterbeheerplan 2010-2015	Het waterschap geeft in het waterbeheerplan aan hoe zij de doelen uit het regionaal waterplan wil realiseren.
	Algemene regels Keur - verhard oppervlak	Op basis van deze algemene regels dient een toename van het oppervlak van meer dan 1500 m2 gecompenseerd te worden door de aanleg van een bergingsvoorziening met een capaciteit van 80 l /m2 verhard opp. Schoon hemelwater mag in de bodem geïnfilteerd worden. Nieuwe voorzieningen dienen waterneutraal aangelegd te worden.

Tabel 1. Waterbeleid

Oppervlaktewater - relevant waterbeleid

Kwantiteit

De provincie streeft naar een robuust watersysteem, dat zodanig is ingericht dat de risico's op wateroverlast en watertekort tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau beperkt blijven.

Wat betreft waterveiligheid door overstroming krijgen vooral de beekdalen bijzonder aandacht. Maatregelen zijn gericht op het vasthouden, bergen en afvoeren van het neerslagoverschot. In het projectgebied zelf zijn geen maatregelen voorzien. Het ligt niet in een gebied met risico's voor de waterveiligheid. Ook komen er geen inundatiekelpunten voor (wateroverlast vanuit watergangen; getoetst aan de inundatienormen uit het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW)).

Het peilbeheer in het projectgebied is afgestemd op de functies natuur en landbouw. Sturing op peilen wordt echter vooral gedaan bij oppervlaktewater. Sturen op grondwaterstanden is moeilijk en wordt in het projectgebied niet toegepast.

Kwaliteit

De provincie werkt aan een goede kwaliteit van het oppervlaktewater, gebaseerd op de normen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Hiervoor zijn zogenaamde KRW-waterlichamen aangewezen met watersysteemspecifieke normen waar de chemische en ecologische waterkwaliteit aan moeten voldoen. De Hunze en Drentsche Aa zijn aangewezen als KRW-waterlichaam. De vennen en zandwinplassen in het projectgebied zelf zijn echter niet aangewezen als KRW-waterlichamen. Hiervoor zijn dan ook geen KRW-normen vastgesteld. Een toetsingskader voor effecten van ingrepen op niet KRW-watervoren ontbreekt bij de provincie en het waterschap.

Bij kwaliteit van oppervlaktewater wordt ook aandacht besteed aan de kwaliteit van zwemwater. Dit is relevant voor het Nije Hemelriek wat door de provincie is aangewezen als zwemwater. Leidend is de Europese Zwemwaterrichtlijn (2006/7/EG) waarin bepalingen zijn opgenomen ten aanzien van

controle, beheer en informatieverstrekking. De taak van de provincie is om de chemische en bacteriologische kwaliteit goed tot uitstekend te laten zijn zodat de gezondheid van de zwemmers niet in gevaar komt. Het waterschap heeft voor 't Nije Hemelrijk een Zwemwaterprofiel opgesteld met alle risico's van de zwemwaterlocatie [lit 10].

Grondwater - relevant waterbeleid

Kwantiteit

De provincie is in haar beleid gericht op een zo groot mogelijke voorraad zoet grondwater voor natuur en mens. Natte natuurgebieden krijgen in dit opzicht bijzonder aandacht in verband met verdroging door een te laag grondwaterpeil of door het ontbreken van een goede waterkwaliteit in de wortelzone van de vegetatie. In het projectgebied is geen sprake van verdrogingsknelpunten. Wel is de Drentse Aa aangewezen als TOP-gebied verdroging in verband met de kwetsbare natte natuur en de aanwijzing als Ecologische Hoofdstructuur (EHS), Natura 2000-gebied en KRW-waterlichaam. Dat houdt in dat de verdroging in het natuurgebied met prioriteit aangepakt wordt. Het einddoel is volledig herstel. In het projectgebied zelf worden daarvoor geen maatregelen uitgevoerd.

In de Omgevingsvisie Drenthe is verder bepaald dat water op de hoger gelegen plateaus zoveel mogelijk vastgehouden moet worden om een zo groot mogelijke voorraad grondwater op te bouwen. Het vasthouden vermindert wateroverlast benedenstrooms, zorgt voor voldoende drinkwater en voor wateraanvoer naar de beekdalen in droge periodes. Het hart van onder andere de Hondsrug is hiertoe aangeduid als inzigtgebied. Voor de inzigtgebieden is het belangrijk dat het verhard oppervlak niet toeneemt en dat er maatregelen worden genomen om de infiltratie van neerslag te bevorderen.

Kwaliteit

Naast de hoeveelheid grondwater is ook de kwaliteit van het grondwater, en het beschermen daarvan, van belang. Deze kwaliteit kan bedreigd worden door stoffen die met infiltrerend grondwater worden meegevoerd. De kwaliteitsdoelen voor het grondwater komen voort uit de Europese Kaderrichtlijn Water. Er zijn zogenaamde grondwaterlichamen begrensd waarvoor kwaliteitsnormen zijn opgesteld en maatregelen om een goede kwaliteit te bereiken. Die zijn gericht op bescherming van drinkwater, tegengaan van verdroging en tegengaan van diffuse belasting van het grondwater. Het grondwater in het projectgebied behoort tot het grondwaterlichaam Eems. De kwaliteit is beschreven in paragraaf 2.3.

De toestand van het grondwaterlichaam mag het behalen van oppervlaktewaterdoelen en het realiseren van grondwaterafhankelijke ecosystemen niet in de weg staan. Uit de grondwaterlichamen wordt op diverse locaties water onttrokken voor menselijke consumptie. De KRW heeft als doel om een zodanige kwaliteit van het grondwater te realiseren dat het zonder ingrijpende en kostbare zuivering geschikt is voor de bereiding van drinkwater.

Op grond van de Wet Milieubeheer (Wm) dient de provincie in de provinciale milieuverordening gebieden aan te wijzen en regels op te nemen om, met het oog op drinkwaterwinning, het grondwater te beschermen. De provincie heeft de bescherming uitgewerkt in het POV (Provinciale Omgevingsverordening). De regels gaan over het vestigen van nieuwe bedrijven en het uitvoeren van bepaalde activiteiten. Zo stelt het POV binnen een grondwaterbeschermingsgebied eisen aan infiltratie van regenwater van bebouwing, eisen aan afstroming van parkeerplaatsen en wegen, grootschalige recreatieve functies, woningbouw, kwaliteit van op te brengen grond, graafwerkzaamheden, aanbrengen van buisleidingen, uitspoeling van meststoffen, en grondboringen. Voor de details wordt verwezen naar de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe (POV).

Het oostelijk deel van het projectgebied ligt in het grondwaterbeschermingsgebied van de drinkwaterwinning Gasselte. Om het grondwater te beschermen, heeft de provincie een gebiedsdossier opgesteld [lit. 4] met daarin alle voor het gebied relevante informatie (zie ook de beschrijving van de huidige situatie in paragraaf 2.3).

2. 2. Leefomgeving

2.2.1. Toetsingskader geluid

Nieuwe geluidgevoelige functies

Langs alle wegen – met uitzondering van 30 km/h-wegen en woonerven – bevinden zich op grond van de Wet geluidhinder (Wgh) geluidszones waarbinnen de geluidhinder vanwege de weg moet worden getoetst. De zonebreedte van wegen is afhankelijk van een binnen- of buitenstedelijke ligging van de weg en het aantal rijstroken van de weg en wordt gemeten uit de kant van de weg. De geluidhinder wordt berekend aan de hand van de Europese dosismaat L_{den} . Deze dosismaat wordt weergegeven in dB. Deze waarde vertegenwoordigt het gemiddelde geluidsniveau over een etmaal.

Krachtens artikel 110g van de Wet geluidhinder mag het berekende geluidsniveau van het wegverkeer worden gecorrigeerd in verband met de verwachting dat motorvoertuigen in de toekomst stiller zullen worden. Voor wegen met een representatief te achten snelheid lager dan 70 km/h geldt een aftrek van 5 dB. Voor wegen met een representatief te achten snelheid van 70 km/h of hoger geldt een aftrek van 2 dB.

De geluidsbelasting aan de gevels van geluidsgevoelige bestemmingen dient te voldoen aan de normstelling die in de Wet geluidhinder (Wgh) is opgenomen. De Wgh definieert ook wat wordt verstaan onder geluidsgevoelige bestemmingen. De nieuwe ontwikkelingen zijn volgens de Wgh geen geluidsgevoelige bestemmingen. Akoestisch onderzoek, dat toetst aan de normstelling van de Wgh, kan vanuit dat oogpunt achterwege blijven. Op basis van vaste jurisprudentie dient bij nieuwe recreatiewoningen echter in het kader van een goede ruimtelijke ordening wel inzichtelijk te worden gemaakt of sprake is van een aanvaardbaar akoestisch klimaat.

Zoals gesteld zijn recreatiewoningen geen geluidsgevoelige functies. Uit jurisprudentie blijkt dat in de ruimtelijke planvorming wel degelijk rekening dient te worden gehouden met het aspect geluidhinder bij recreatiewoningen:

'Het ligt echter in de rede, mede gelet op de omstandigheid dat recreatiewoningen veelal worden bewoond juist om rust te vinden, de normen die gelden voor de hoogst toelaatbare geluidsbelasting voor woningen, vanwege een industrieterrein, zoveel mogelijk overeenkomstig op recreatiewoningen toe te passen' (KB 90.023432 10-12-1990, AB 1991, nr. 201).

Vergelijkbare overwegingen zijn ook in latere Kroonbesluiten of uitspraken door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) opgenomen met betrekking tot de geluidsbelasting van industrieterreinen (onder andere racecircuitterrein), van spoorwegen (Tracébesluit Betuweroute, E01.96.0532 d.d. 28 mei 1998) en verkeerswegen. In een latere uitspraak van ABRvS (E01.98.0423, d.d. 14 augustus 2000 over de onthouding van goedkeuring vanwege een geluidsbelasting van meer dan 50 dB(A) op de gevel) werd ten aanzien van wegverkeerslawaai het volgende vermeld:

'De Afdeling is van oordeel dat het ook bij geluidsbelasting van wegen in de rede ligt de normen die gelden voor woningen zoveel mogelijk overeenkomstig toe te passen op recreatiewoningen teneinde een aanvaardbaar verblijfsklimaat te garanderen. Hieraan kan niet afdoen dat de mensen die in de recreatiewoningen verblijven, in dit geval mogelijk niet zozeer komen om rust te vinden.... Verweerders hebben in dit geval niet ten onrechte betekenis gehecht aan de grens van de 50 dB(A)-contour van de weg'.

Ter onderbouwing van de aanvaardbaarheid van de geluidsbelasting wordt bij gebrek aan een wettelijk kader aangesloten bij de benaderingswijze die de Wgh hanteert. Voor de geluidsbelasting op de gevels van woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen binnen de wettelijke geluidszone van een weg, gelden bepaalde voorkeursgrenswaarden en maximale ontheffingswaarden. De maximale ontheffingswaarde voor wegen is op grond van artikel 83 Wgh afhankelijk van de ligging van de bestemmingen (binnen- of buitenstedelijk). Bestemmingen met een binnenstedelijke ligging, maar binnen de geluidszone van een auto(snel)weg, worden bij het bepalen van de geluidszone voor die auto(snel)weg gerekend tot buitenstedelijk gebied.

Voor de nieuwe verblijfsrecreatieve eenheden wordt aangesloten bij de normen voor nieuwe woningen. In onderstaande tabel zijn de voorkeursgrenswaarde en maximale ontheffingswaarde voor nieuwe woningen in buitenstedelijk gebied weergegeven.

	voorkeursgrenswaarde	maximale ontheffingswaarde
Nieuwe woningen	48 dB	53 dB

Tabel 2 Relevante grenswaarden

Zoals gesteld is de algemene randvoorwaarde dat 'een goed verblijfsklimaat' dient te worden gegarandeerd. Op basis van bovenstaande tabel is dan ook bepaald dat bij een geluidsbelasting van 53 dB of lager sprake is van een goed akoestisch klimaat. Tussen de 53 dB en 58 dB is sprake van een matig klimaat. Voor de grens van 58 dB wordt aangesloten bij de normen van vervangende nieuwbouw buiten de bebouwde kom bij aanwezige weg en aanwezige auto(snel)weg. Tevens wordt een geluidsbelasting van 58 dB aanvaardbaar geacht wanneer sprake is van een reconstructiesituatie. Een matig akoestisch klimaat is aanvaardbaar wanneer maatregelen om de geluidsbelasting terug te dringen onvoldoende doeltreffend zijn, dan wel overwegende bezwaren ontmoeten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard. Bij een geluidsbelasting hoger dan 58 dB wordt het akoestisch klimaat niet aanvaardbaar geacht.

Concluderend wordt in onderhavig onderzoek de volgende normstelling gehanteerd:

- < 53 dB = een goed akoestisch klimaat
- 53 – 58 dB = een matig akoestisch klimaat
- > 58 dB = een slecht akoestisch klimaat

Gevolgen verkeerstoename ten gevolge van de nieuwe ontwikkeling

In het kader van het zorgvuldigheidsbeginsel (waarop elk bestuurlijk besluit gebaseerd dient te zijn) worden de geluidseffecten inzichtelijk gemaakt. Bij gebrek aan een eenduidig beoordelingskader voor dergelijke situaties wordt voor de beoordeling van de effecten aangesloten bij de benaderingswijze die de Wgh voorschrijft voor reconstructie situaties. Het gaat dan om het uitstralingseffect.

Onderzoek naar de effecten op het gebied van geluidhinder is zinvol indien de ontwikkeling leidt tot een wijziging van de verkeersintensiteit met meer dan 20 à 25%. Bij een kleiner verschil bedraagt de toe- of afname van de ondervonden geluidsbelasting minder dan 1 dB. Een dergelijk klein verschil is niet voor het menselijk oor hoorbaar.

2.2.2. Toetsingskader lucht

Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer. Dit onderdeel van de Wet milieubeheer (Wm) bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk langs wegen vooral de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. De grenswaarden van de laatstgenoemde stoffen zijn tabel 1.0 weergegeven.

stof	toetsing van	grenswaarde	geldig
stikstofdioxide (NO ₂) ¹⁾	jaargemiddelde concentratie	60 µg/m ³	2010 tot en met 2014
	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	vanaf 2015
fijn stof (PM ₁₀) ²⁾	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	vanaf 11 juni 2011
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 50 µg/m ³	vanaf 11 juni 2011

1. De toetsing van de grenswaarde voor de uurgemiddelde concentratie NO₂ is niet relevant aangezien er pas meer overschrijdingsuren dan het toegestane aantal van 18 per jaar zullen optreden als de jaargemiddelde concentratie NO₂ de waarde van 82 µg/m³ overschrijdt. Dit is nergens in Nederland het geval.
2. Bij de beoordeling hiervan blijven de aanwezige concentraties van zeezout buiten beschouwing (volgens de bij de Wm behorende Regeling beoordeling Luchtkwaliteit 2007).

Tabel **PM** Grenswaarden maatgevende stoffen Wm

Besluit niet in betekende mate

In het Besluit niet in betekende mate (nibm) is bepaald in welke gevallen een project vanwege de gevolgen voor de luchtkwaliteit niet aan de grenswaarden hoeft te worden getoetst. Dit is bijvoorbeeld het geval indien een project een effect heeft van minder dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde NO₂ en PM₁₀ (= 1,2 µg/m³), of indien een project in een specifieke categorie valt (zoals woningbouw met 1 ontsluitingsweg en minder dan 1.500 woningen, of 2 ontsluitingswegen en minder dan 3.000 woningen).